

De Week van het Bos is een heus begrip in Vlaanderen. Sinds de start in de jaren '80 is de **Week van het Bos** uitgegroeid tot de grootste boshappening. Om door de bomen het bos te zien wordt er elk jaar een ander facet van het bos in de kijker geplaatst. Onder de leuze **'In geuren en kleuren'** wordt de verscheidenheid aan organismen die bossen herbergen en hun belang voor het behoud van de biodiversiteit in de verf gezet. Hiermee sluit ook de Week van het Bos aan bij het door de VN uitgeroepen Internationaal Jaar van de Biodiversiteit. De herfst geeft ieder bos iets sprookjesachtigs. Blaadjes verkleuren, paddenstoelen groeien. Het bos krijgt zijn typische herfstgeur. Het ideale decor voor een lange wandeling of speelse activiteiten. Ook dit jaar vallen heel wat leuke bosmomenten te beleven binnen het Regionaal Landschap Houtland! Zin om erop uit te trekken? Op de website www.weekvanhetbos.be staan de activiteiten netjes per stad of gemeente!

Regionaal Landschap Houtland gaat opnieuw knotten

Knoestige knotwilgen zijn zonder twijfel een karakteristieke en charmante verschijning in het Houtland. Het Regionaal Landschap draagt zorg voor dit cultureel-historisch landschap en dus ook voor zijn knotwilgen. Zij vormen immers een belangrijk onderdeel van onze landelijke natuur en die willen we beschermen. Net zoals de voorbije jaren kun je je knotbomen deskundig laten knotten door ervaren knotters. Heb je waardevolle, oude knotbomen (wilg, es, eik, populier, els,...) die dringend aan onderhoud toe zijn? Heb je tijd, materiaal, noch goesting om er zelf aan te beginnen? Geen nood, wij vinden een geschikte knotter voor je.

Check snel of je knotwilgen aan deze voorwaarden voldoen: De knotbomen groeien in buitengebied, op het platteland dus. Dorpskernen, wijken of tuinen komen er niet aan te pas.

De te knotten takken hebben minimum een omtrek van 40 centimeter of zijn 8 jaar oud. Nog enkele afspraken. De knotter kan vrij beschikken over het hout en verzamelt het sprokkelhout op een stapel. De dunne takken blijven liggen voor de eigenaar die ze daarna zelf verwerkt.

Wat willen wij weten? Het bomenadres, het aantal bomen, een korte omschrijving van de bomenplek en hun bereikbaarheid. Nat of droog, weiland, akker, dicht of ver van een gebouw en dergelijke meer. En je contactgegevens.

Contacteer het Regionaal Landschap Houtland en wij brengen jou en de knotter samen.

Contactpersoon: Dieter Willems: Tillegemstraat 81, 8200 Sint-Michiels - T. 050 40 70 21 - gsm 0476 53 70 02 dieter.willems@west-vlaanderen.be

Landschapskrant

Regionaal Landschap Houtland

Regionaal Landschap Houtland vzw
Gratis nummer • Jaargang 9 • nr 17
September 2010

De vzw Regionaal Landsschap Houtland wordt financieel gesteund door het Agentschap voor Natuur en Bos, het Agentschap Ruimte en Erfgoed, Vlaamse Landmaatschappij, de provincie West-Vlaanderen en de gemeenten Beernem, Brugge, Damme, Ichtegem, Jabbeke, Oostkamp, Ruiselede, Torhout, Wingene en Zedelgem.

Foto: Knoteiken in de omgeving van Nieuwenhovebos, Oostkamp

26
september

Opendeurdag Domein Lippensgoed-Bulskampveld Een hele dag genieten voor jong en oud!

'Onder dak' is het thema van deze opendeurdag. Klein en groot worden extra verwend met tal van activiteiten. Laat je verrassen door het leven in de poel, de geheimen van de kruidentuin, het begin van de herfst in het bos,... Naast het permanente aanbod in het bezoekers-centrum, de kruidentuin en de wagenmakerij, het VOC, de boerderij en Loca Labora krijg je vandaag de kans om

deel te nemen aan tal van workshops, demonstraties, rondleidingen, infosessies en nog veel meer. Volg het voorgestelde parcours en neem deel aan de wedstrijd met tal van prijzen. **Tip:** Maak er een daguitstap van en kom van 's morgens. Dan kun je nog rustig deelnemen aan de workshops en de wandelingen. Doorlopend van 10 tot 18 uur.

Vruchtvorm gelderse roos

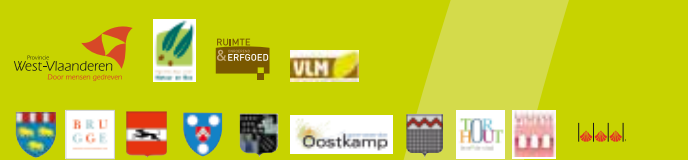
houtland
REGIONAAL LANDSCHAP
10 jaar

Colofon

Deze landschapskrant is een uitgave van Regionaal Landschap Houtland vzw, Streekhuis Kasteel Tillegem, Tillegemstraat 81, 8200 Sint-Michiels, 050 40 34 74, rlhoutland@west-vlaanderen.be

Redactie: Pauwel Bogaert, Dieter Willems, Wouter Demey, Roland Dufoort, Patrick Keirsebilck, Katrien Van Hollebeke, Johan Mahieu, Regine Vanallemeersch, Isabel Wittevrongel
Foto's: Patrick Keirsebilck, Regionaal Landschap Houtland, Wouter Demey, Provincie West-Vlaanderen

Verantwoordelijke uitgever: Pauwel Bogaert
Vormgeving: Group Van Damme
Druk: PurePrint

Rabatten? Meersen? Nieuwsgierig? Zin gekregen om te weten wat dit zijn en waar je ze vindt?

Het boek **"10xHoutland"** (44 p.) zet je op de goede weg! Het Regionaal Landschap viert zijn tiende verjaardag en pakt uit met een selectie van de allermooiste plekjes en projecten. De inspirerende

foto's en handige wandeltips die het boek sieren, geven je zin om het gebied grondig te ontdekken. Je vindt het boek bij de provinciale bezoekerscentra en de toeristische diensten van het Regionaal Landschap Houtland aan de prijs van €6. Liever per post? Schrijf dan €6 + €2 verzendingskosten over op rekeningnummer 091-0124905-95, met vermelding van je naam en adres. Wij sturen je het boek meteen toe!

Beste lezer,

Onze viering van 10 jaar Regionaal Landschap Houtland loopt stilaan ten einde.

Toppers waren ongetwijfeld de viering te Ichtegem met de voorstelling van de publicatie 10x Houtland, en onze familiedag in Beernem. Wie erbij was, houdt er zeker een heel mooie herinnering aan over.

Maar er staat nog een spetterende afsluiter van dit feestjaar op het programma, nl. de tweede editie van onze fruithappening op 3 oktober aanstaande. Bedoeling is de hoogstamfruitteelt te promoten, maar al wie ook maar ietwat geïnteresseerd is in ons streekeigen fruit, zal er zeker zijn gading vinden. Je kunt er niet alleen kennis maken met meer dan 100 appel-en perensoorten, maar ook

proeven, en alles te weten komen over mogelijke toepassingen van ons fruit. Je leest hierover trouwens meer in deze landschapskrant. Tijdens de eerste editie van deze fruitdag kon je op de koppen lopen. Ik hoop dat ook jij er ditmaal bij kan zijn.

En misschien krijg je dan vanzelf goesting om ook eens één of meerdere fruitbomen aan te planten bij je thuis. Niet aarzelen, doen!

P. Amou, voorzitter

knAPPEL en babbel 2de Houtlandse Fruithappening

Zondag 3 oktober 2010 tussen 10 en 18 uur

We slaan onze tenten op in de hoogstamboomgaard in het Chartreuzinnebos (nabij Beisbroek en Tudor) langs de Zeeweg te Brugge. De opnieuw aangeplante hoogstamboomgaard, goed voor ruim 2 hectare, bevat een collectie van 170 vruchtbomen, samengesteld met oude rassen. Ze telt bovendien 75 appelvariëteiten en 32 perenrassen.

Kom proeven van oude en streekeigen fruitrassen, geniet van vers geperst fruitsap en maak kennis met 100 appel- en perensoorten. Heb je een fruitboom en ken je het ras niet, breng dan drie vruchten en enkele blaadjes van de boom mee. Of heeft je fruitboom last van een ziekte die je niet kent, breng dan de aangetaste bladeren en enkele vruchten mee. De pomoloog en de plantendokter van de Nationale Boomgaardenstichting zoeken een antwoord op je probleem. VELT Brugge en de fruitwerkgroep van VELT trekken een prachtige stand op met boeken, planten en proevertjes. Imkers vertellen je alles wat je dient te weten over bijen en nuttige en schadelijke insecten, terwijl Loca Labora je toont hoe je je fruitbomen tegen vee beschermt.

Mag het nog wat meer zijn?

- De **fruitsneukeltocht**, georganiseerd door de Gezinsbond, neemt je mee naar de mooiste plekken in het bos. Onderweg krijg je enkele fruitige hapjes geserveerd terwijl je kroost een nestkastje timmert of een insectenschuilplaats knutselt.
- Schaaf je tuinkennis bij tijdens een van de vele **workshops** over snoeien en het onderhoud van

de week van de fair trade. Tijdens het **familiespel 'De Wondere Wereld van Fair Trade'** trek je van de boer in het Zuiden naar de Europese supermarkten. Dit spel wordt gespeeld in het kader van de Week van de Fair Trade, een initiatief van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking. Kortom, meer dan reden genoeg om langs te komen! Knip de bon uit en geniet van een GRATIS glaasje cider!

Bereikbaarheid: Je kunt het Chartreuzinnebos vanuit de parkings makkelijk te voet bereiken. Je wagen parkeer je op Parking Zeeweg om van daaruit via de hoofddreef naar het kasteel Tudor te wandelen. Ofwel parkeer je op Parking Doornstraat of Parking Diksmuidse Heirweg om van daaruit via de hoofddreef naar het kasteel Beisbroek te stappen. Onze tent staat iets verderop opgesteld nabij de boomgaard aan de Zeeweg. **Informatie & inschrijven:** Dieter Willems: T. 050 40 70 21 gsm 0476 53 70 02 - dieter.willems@west-vlaanderen.be

De Fruithappening is een samenwerking tussen de Stad Brugge en het Regionaal Landschap Houtland

Op bezoek bij de imker

Sinds enkele jaren is imker Werner Lecomte stevast van de partij op de gezinshappening van het Regionaal Landschap Houtland. Reden genoeg om hem een bezoektje te brengen.

Ik tref Werner in imkerpak in zijn boomgaard. Hij heeft net de korven geïnspecteerd en een paar stukken honingraat buit gemaakt. We zuigen de helgele, vloeibare honing op. 'Lindehoning', verduidelijkt Werner, 'een lindeboom is als een voetbalveld bloemen voor de bijen.' Op zijn boerderijwoning in Oostkamp houdt hij dan ook zes bijenkasten voor honingproductie en nog eens vier kasten waar hij nieuwe bijenvolken kweekt. "Dat is zowat het maximum voor deze omgeving", weet Werner. Zijn tuin telt zowat één hectare en is als een weelderig groen eiland omringd door weilanden en akkers. 'Een paradijs', meent Werner. "De bijen zoeken voedsel binnen een straal van anderhalve kilometer. Hun voorjaar start met de wilgenbloei. Die wilgen maken grote hoeveelheden stuifmeel aan dat de bijenlarven voedt. In korte tijd groeien de bijenvolken dan ook sterk aan. Na de wilgenbloei halen de bijen stuifmeel en honing uit weiden met paardenbloemen en de bloei van hoogstamfruit. Op het einde van het voorjaar doen ze zich te goed aan de bloei van wilde kastanje. Half mei volgt dan de eerste honing oogst. Een maand later gaan de bijen aan het zwermen en verlaat de nieuwe bijenkoningin de bijenkast samen met enkele van haar onderdanen. Ik vang die zwermen en start er nieuwe bijenvolken mee op. Tijdens deze periode neem ik bovendien de tijd om de kasten biologisch te behandelen tegen de varoa-mijt. Eind juni bloeien de linde en de tamme kastanje. Dat stuifmeel helpt het nieuwe, jonge bijengeweld aankomen en zorgt voor overvloedig veel

nectar. Mijn tweede honing oogst is stevast gepland op 21 juli, jawel de nationale feestdag!" Of hij ook een achteruitgang merkt onder de bijenpopulatie? "In vergelijking met andere imkers oogst ik zeer vroeg in de zomer. In augustus en september moeten mijn nieuwe volken goed aankomen zodat ze gezond en krachtig kunnen overwinteren. Bij laatstijdig oogsten is er gewoon onvoldoende stuifmeel waardoor het bijenvolk verzwakt. Er moet dus vooral aan het oogsttijdstip gesleuteld worden! Maar het valt niet te ontkennen dat het aanbod wilde bloemen in onze omgeving zeer beperkt is. De landbouwgewassen en de siertuinbloemen leveren zelden geschikt stuifmeel en de wilde planten die langs akkers en weiden tieren, worden helaas verdelgd." Wat is zijn belangrijkste advies? "Ik pleit voor het behoud van het ecologisch bermbeheer langs onze wegen. De zomerse nabloei van wilde planten is van cruciaal belang voor de overleving van onze bijen."

Ruil deze bon in op zondag 3 oktober 2010 op de knAPPEL en babbel gezinshappening van het Regionaal Landschap Houtland. En krijg GRATIS een glaasje cider!*

Wenst u op de hoogte te blijven van onze activiteiten? Bezorg ons je mailadres:

woonplaats:

* Zolang de voorraad strekt

Veldvijvers in het Houtland

Reizigers die in de 17de eeuw vanuit het binnenland naar Brugge trokken, moeten raar opgekeken hebben toen ze door een streek met talrijke visvijvers trokken. Op oude Vlaamse kaarten is duidelijk te zien dat de zandstreek toen zowat het "land van honderden meren" was. Door de slechte verbinding met de zee waren Bruggelingen en Gentenaars immers verplicht om zoetwatervis op hun vrijdagse vismenu te zetten. Alle laag gelegen delen van de zandstreek waren bij de visteelt ingeschakeld. Soms werden hele valleien onder water gezet of werden bestaande beken op geregelde afstand afgedamd waardoor cascadevijvers ontstonden. Grote vijvercomplexen situeerden zich zowel tussen Torhout en Brugge als tussen Aalter, Wingene en Brugge. Kleine, middelgrote en grote vijvers grensden vlak aan elkaar en werden onderling gescheiden door beplante

dijken. Er werd vooral karper gekweekt. In de kleinste vijver paaiden de vissen en werden de eieren afgelegd. In de middelgrote vijvers groeiden de larven op tot jonge vissen, die vervolgens in de grootste vijvers werden afgemest tot verkoopbare vis. De aanvoer van zeevis via het kanaal Brugge-Oostende betekende het einde van de visteeltcultuur. Op de kaarten van Graaf de Ferraris (ca 1780) zijn de meeste visvijvers reeds volledig verdwenen, anderen staan droog of zijn aan het verlanden. Slechts enkelen zijn blijven bestaan: de Kraenepoel te Aalter, 't Zetje in het provinciedomein 't Veld (Ardoeie) en de grote vijver bij het kasteel van d'Aertrycke (Torhout). In opdracht van de Vlaamse Landmaatschappij werd vorig jaar een grondige studie gemaakt van de veldvijvers in de omgeving van het Bulskampveld. De bedoeling is

de mogelijkheid na te gaan om op 1 of enkele plaatsen opnieuw een vijver aan te leggen. Historicus Johan Termote baseerde zich op de landboeken van de gemeente Wingene om het vroegere belang van deze vijvers aan te tonen. Op twee plaatsen vond hij nog een dijkrestant van een voormalige visvijver.

Wie meer te weten wil komen over de veldvijvers in het Houtland is welkom op de wandeling 'In het spoor van de 19de eeuwse ontginners'. Afspraak op 17 oktober om 14u30 aan de parking van het vroeger Militair Domein langs de Brugse Heirweg te Zedelgem. Deelname €5, reservatie op 050 40 70 22 of via r1houtland@west-vlaanderen.be

Welkom aan een nieuwkomer: de ree!

In de jaren zestig werd de Vlaamse reepopulatie geschat op zowat 6000 à 7000 dieren. Sindsdien is het aantal reeën sterk toegenomen. Vandaag vind je ze in de bossen van heel Vlaanderen en zijn ze met meer dan 20000. Ook in onze provincie zijn ze, weliswaar versnipperd, aan een opmars bezig. In de omgeving van het Bulskampveld kon je er in 2009 een kleine 200 exemplaren tellen.

Info-avond Wat doet de ree in het Houtland?

Gastspreker en wildbioloog Jim Casaer, verbonden aan het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek

Datum: vrijdag 15 oktober 2010 om 19.30u
Plaats: restaurant 't Blauwhuis, Beernemsesteenweg 163, Wildenburg (Wingene)
Inkom: gratis
Organisator: Regionaal Landschap Houtland en de Wildbeheereenheid Drie Koningen

